

La diversió moderada

Text > GERARD BAGUÉ, director

Recordo, dels anys de joventut, algun intent aigualit d'instaurar la disbauxa del Carnaval a Girona. Flaixos d'un lúgubre ball de disfresses al pavelló de la Devesa amb quatre gats disfressats que arrosseguen la sensació d'haver-se equivocat de festa. Una orquestra que malbarata notes festives que reboten en la buidor de l'espai. No hi ha res més depriment que veure niar el desànim entre la gent que s'ha disfressat per a la disbauxa. El súmmum de la tristesa es representa sovint amb un pallaso amb una llàgrima pintada. Potser d'aquests primers balls de disfresses fallits va néixer en mi el temor a la disbauxa carnavalesca, irracional i massiva. O potser ja el duia de fàbrica, com a bon descendent de la Girona grisa i negra.

Tinc un amic banyolí que en celebrar els quaranta anys ens va convidar a una festassa on es va presentar disfressat de cupletista. Em feia pensar en Toni Curtis a la pel·lícula *Ningú no és perfecte*. Duia una faldilla curta de serrells, unes mitges reixades, una perruca i els llavis pintats d'un roig encès. En tota la nit no em vaig desempallegar de la idea que aquell no era el meu amic. Com si el pobre xicot patís un trastorn dissociatiu de la personalitat i qui tingués en realitat al davant, per continuar amb els símils cinematogràfics, fos la mare de Norman Bates. Davant d'aquella sensació, i en aquell entorn eufòric i festiu, jo havia de dissimular, m'havia d'amarar de desenfrenament. També sempre m'ha fet por tot el que pugui fer o dir algú que ocultava la identitat rere una disfressa. El cinema de terror ha explotat a fons aquest temor.

Aquest no em sembla pas un defecte propi de qui no té sentit de l'humor, sinó tot el contrari. És una incomoditat que sentim les persones iròniques, les que fem del salt de context, de l'estirabot imprevisible, la nostra divisa humorística i ens sentim perduts enmig del broc gros de la disbauxa, en la uniformitat del caos sense regles.

És un tret que em sembla molt propi dels gironins o empordanesos d'interior, cosa que explicaria les dificultats que ha tingut el Carnaval per arrelar en aquestes terres. Aquesta festa, com s'explica a les planes del dossier «Cent anys de diversió», és més pròpia de la costa, de tarannàs més oberts i desacomplexats. Els gironins, com a molt, es disfressen de manies o de tropes del setge napoleònic. Sempre regits per l'ordre, en coreografies prefixades. O, fent un extra, es deixen caure al Ball de la Dona de Platja d'Aro.

Ara bé, és precisament en la uniformitat del ramat que és més fàcil que sorgeixin els esperits díscols, d'idees radicals i comicitat intel·ligent i desbocada. Conec un parell de gironins que són incapaços de mantenir una conversa sense faltar-hi un gag cada vint segons. L'excés de diversió uniformitza i esclafa aquests individualismes genials.

Però fins i tot els més carnavalescos estan tocats per la malenconia. Josep Pla descrivia així les tardes de Carnestoltes a la *Revista de Palafrugell*: «Són unes tardes cristal·lines, d'una lucidesa malenconiosa, món convallescent, col·locades entre la sonoritat greu de les campanes que toquen a morts i el xivarri dels fiscorns, nassos i carotes que s'esgoten en els carrerons».

>> Un participant a la rua de Carnestoltes, al carrer dels Abeuradors de Girona el 1987. (Foto: AJUNTAMENT DE GIRONA. CRDI. FONTS JULI TORRES - MARIA CONCEPCIÓ TOR.)